

Jaarverslag 2024

Stichting Mentorschap Limburg

Stichting Mentorschap Limburg

Jaarverslag 2024

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

1. INLEIDING	4
1.1. Stichting Mentorschap Limburg	4
1.2. Mentorschap en taken van de mentor	4
1.3. Beschermingsmaatregelen	5
1.4. Complexere casuïstiek	5
1.5. Zwaardere eisen vanuit wet en regelgeving	6
1.6. Projecten in het kader van de Sociale Agenda van de Provincie	7
2. DE ORGANISATIE	10
2.1. Primair proces	10
2.2. Cliënten	10
2.3. Mentoren	11
2.4. Scholing	11
2.5. Beëindiging mentorschap	12
2.6. Informatie en advies	12
3. PUBLIC RELATIONS	12
3.1. Voorlichting en promotie	12

Voorwoord

Zoals gebruikelijk beschrijft Het jaarverslag 2024 de uitvoering van het mentorschap in 2024. We zien de voortzetting van het patroon dat we verleden jaar ook al signaleerden, een toenemende vraag naar begeleiding van cliënten die een zwaardere casuïstiek vertegenwoordigen. In zijn algemeenheid betreft het burgers die in verschillende leefdomeinen problemen ondervinden en geen netwerk hebben waar zij op terug kunnen vallen. Evenals verleden jaar komen we situaties tegen die de aandoening en het systeem waar de cliënt in verkeert, zorg voor en welzijn van de cliënt juist blijken te belemmeren. Dit fenomeen vraagt in toenemende mate om mentoren die de deskundigheid hebben om de gevraagde belangen op het gebied van de verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding optimaal te behartigen. Stichting Mentorschap Limburg prijst zich gelukkig nog steeds mentoren te kunnen aantrekken die met deze veelgelaagde complexiteit kunnen én willen omgaan. Tegelijkertijd zien we ook dat het niet gemakkelijker wordt om de gevraagde deskundigheid bij de pool aan vrijwilligers te vinden.

Tegen die achtergrond blijft SML investeren in training van mentoren en kwaliteitsverbetering van verschillende processen. Ter ondersteuning van dit werk hebben zowel Oranje Fonds, Kansfonds als enkele andere fondsen een financiële bijdrage gegeven om mentoren nog beter te faciliteren en daarmee de genoemde doelgroep met complexe vraagstukken te kunnen bedienen. Daarnaast besteden we in het jaarverslag aandacht aan de projecten die in het kader van de sociale agenda van de Provincie Limburg zijn voortgezet. Het betreft de projecten Samenwerking met Maatschappelijke Organisaties en Diversiteit, Verknoping Cliëntondersteuning Wmo en WLZ en samenwerking met SMOL.

1. Inleiding

1.1. Stichting Mentorschap Limburg

Stichting Mentorschap Limburg (SML) zet zich in voor de meest kwetsbare burgers in de samenleving. Deze burgers zijn niet meer in staat om hun eigen belangen op het gebied van hun zorg en welzijn te behartigen. Voor hen is het (te) ingewikkeld om het overzicht en de regie te behouden wanneer het gaat om hun verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding. Het zijn meestal mensen met een verstandelijke beperking, dementie, niet aangeboren hersenletsel (NAH) of psychiatrische problematiek. De hulp van een mentor als zorgregisseur bevordert het welzijn en de participatie van de cliënt.

De cliënten vinden het moeilijk om enerzijds de informatie te begrijpen en anderzijds beslissingen te nemen op het gebied van de zorg. Ze overzien vaak niet de consequenties van beslissingen die genomen moeten worden. SML voorziet in het mentorschap van deze personen door als wettelijke vertegenwoordiger en belangenbehartiger op te treden ten aanzien van de persoonlijke (zorg-)zaken van deze cliënten.

Het aantal mensen met een mentor is landelijk tussen eind 2010 en eind 2017 gegroeid van 40.000 tot (ruim) 70.000. Ervan uitgaande dat de groei met eenzelfde trend voortzet, zullen steeds meer mensen een mentor (nodig) hebben. Het is aannemelijk dat de vraag naar mentorschap door vrijwilligers, vanuit de regionale stichtingen mentorschap, gelijke tred zal houden met de groei van de afgelopen jaren (10 à 11% per jaar).¹

De uitvoering van het mentorschap is de afgelopen jaren complexer geworden. Dit vraagt niet alleen inlevingsvermogen, empathie, kennis en kunde, maar ook om specifieke competenties en vaardigheden van de mentor om met een veelvoud aan complexe randvoorwaarden om te kunnen gaan. De door SML gehanteerde profielschets van de mentor beschrijft deze competenties en vaardigheden. Los van de omgeving, blijft de mentor de regiefunctie (zorgregisseur) behouden, overlegt hij of zij met meerdere partijen en beslist hij of zij in belang van het welzijn van de cliënt.

1.2. Mentorschap en taken van de mentor

Mentorschap is een wettelijke beschermingsmaatregel bedoeld voor personen die niet (volledig) in staat zijn zelfstandig beslissingen te nemen op het gebied van hun verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding. De wet op het mentorschap (1995) houdt in dat elke persoon in Nederland recht heeft op wettelijk ondersteuning als hij zijn eigen belangen niet meer kan behartigen.

Deze beschermingsmaatregel wordt uitgesproken door de kantonrechter. Na benoeming door de kantonrechter is de mentor bevoegd om de cliënt te vertegenwoordigen op het gebied van zorg en welzijn. De mentor is de wettelijk vertegenwoordiger en belangenbehartiger van de cliënt. Hij staat de cliënt terzijde met raad en daad. Daarnaast is de mentor adviseur en vertrouwenspersoon van de cliënt. Dit zijn vaak mensen die door ziekte of beperking niet goed voor zichzelf kunnen opkomen en geen adequate hulp hebben van familie, ouders, broers, zussen, kinderen, naasten of vrienden; zij beschikken niet over mensen in hun omgeving om op terug te vallen of hebben familie of naasten die deze wettelijke taak om diverse redenen niet willen / kunnen vervullen.

De mentor ondersteunt en betreft de cliënt zo goed mogelijk bij het nemen van beslissingen. Wanneer de cliënt daartoe niet zelf in staat is, is de mentor bevoegd om namens de cliënt besluiten te nemen ten aanzien van de verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding. De mentor is meestal ook degene die samen met of namens de cliënt gesprekken voert met artsen, therapeuten,

¹ Quickscan (vrijwillig) mentorschap, Rapportage tbv Mentorschap Nederland, in opdracht van ministerie van VWS, Bureau HHM, 18 januari 2019.

behandelaren of andere zorgverleners. Daarbij worden de wensen en behoeften en de normen en waarden van de cliënt als leidraad genomen bij alles wat de mentor voor hem doet of regelt. Daarbij houdt de mentor ook rekening met het maximaal haalbare niveau van autonomie bij de cliënt. Op deze manier helpt de mentor de cliënt zoveel mogelijk regie over zijn leven te houden, wordt de participatie en zelfredzaamheid bevorderd en bewaakt de mentor de zorg voor de cliënt en kwaliteit van leven.

Een mentor:

- behartigt de zorgbelangen van zijn of haar cliënt;
- is adviseur, vertrouwenspersoon en zorgregisseur van de cliënt;
- onderhoudt regelmatig contact met de cliënt en diens omgeving, zoals de zorgverleners, familie, behandelaren en medici;
- stimuleert de cliënt om, waar mogelijk, zelf beslissingen te nemen, of neemt namens de cliënt besluiten over zorg en welzijn en is daarom aanwezig bij overleggen wanneer beslissingen moeten worden genomen ten aanzien van de verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding;
- gaat bij zijn taakvervulling uit van de levensovertuiging, godsdienstige gezindheid en culturele achtergrond van cliënt;
- is aanwezig bij zorgplanbesprekingen;
- bevordert het eigen regie houden en de participatie;
- legt jaarlijks en vijfjaarlijks verantwoording af aan de rechtbank;
- neemt deel aan het interne scholingsaanbod van SML en;
- houdt het interne e-dossier bij.

1.3. Beschermingsmaatregelen

Naast mentorschap zijn er nog twee beschermingsmaatregelen: bewindvoering en curatele. De bevoegdheden zijn verschillend. Een mentor helpt bij persoonlijke, immateriële belangen, zoals huisvesting, verzorging en medische behandeling. Een bewindvoerder regelt de financiële zaken voor mensen die dat zelf niet kunnen en een curator regelt zowel de financiële als de persoonlijke zaken.

Voor iedere beschermingsmaatregel is wettelijk een vergoeding vastgesteld die de cliënt aan de mentor, bewindvoerder of curator dient te betalen. Het bedrag wordt jaarlijks vastgesteld door het ministerie van Justitie en Veiligheid. In 2024 bedraagt het bedrag dat voor mentorschap is vastgesteld € 1320,- (17 uur op jaarbasis).² Dit betekent dat iedere cliënt voornoemd bedrag aan SML betaalt. Daarnaast stelt de rechter bij de toekenning van het mentorschap ook de aanvangskosten vast. Deze bedragen eenmalig € 621,- in 2024. Het merendeel van de cliënten is echter financieel niet voldoende draagkrachtig om dit bedrag te voldoen en staat onder bewind. De bewindvoerders vragen jaarlijks bijzondere bijstand aan bij de gemeente. De gemeente betaalt op deze wijze de mentorschap vergoeding voor de cliënt aan SML. Omdat mentorschap van maatschappelijk meerwaarde voor gemeenten is, levert dit doorgaans geen problemen op.³

1.4. Complexere casuïstiek

De tendens is dat de ondersteuningsvragen en casuïstiek complexer worden, als resultante van een aantal factoren. De welvaart neemt toe en technologische vooruitgang en hoogstaande medische zorg hebben tot gevolg dat men ouder wordt. Het percentage ouderen is relatief groot. Het overheidsbeleid is gericht op participatie, eigen kracht (empowerment) en het zoeken naar

² Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren, artikel 4 lid 2 sub a.

³ *Maatschappelijk Effectverkenning, Mentorschap Nederland*, Een verkennend onderzoek naar effecten en de maatschappelijke meerwaarde van de door Mentorschap Nederland geleverde ondersteuning, XpertiseZorg organisatieadviseurs. April, 2021.

ondersteuning in eigen netwerken.⁴ Er wordt vanuit het gemeentelijk beleid gestimuleerd dat men zo lang mogelijk thuis blijft wonen en de zorgvraag door het eigen netwerk wordt georganiseerd.⁵ Het programma Welzijn Nieuwe Stijl heeft als doel om de Wmo in volle breedte uit te voeren. De acht bakens van Welzijn Nieuwe Stijl geven hier richting aan.⁶

De Wet Zorg en Dwang en de Wet Verplichte GGZ maakt de eisen waarop een zorgmachtiging wordt afgegeven stringent. Het gevolg hiervan is dat doorgaans niet preventief maar reactief wordt ingegrepen. Daarbij werden vroeger bijvoorbeeld GGZ-cliënten in grote instellingen buiten de woonwijken geplaatst, waar zij tegenwoordig steeds vaker in kleinschalige woonvormen in de wijk worden gevestigd. Tot slot kennen bepaalde sectoren, met name de zorgsector, een personeelstekort dat de zorg onder druk zet. Dit heeft mede tot gevolg dat de ondersteuningsvraag complexer wordt, zoals in de voorbeelden hierboven is beschreven.

1.5. Zwaardere eisen vanuit wet- en regelgeving

Ieder jaar wordt Stichting Mentorschap Limburg door het Landelijke Kwaliteitsbureau (LKB), dat ressorteert onder Rechtbank Oost-Brabant, locatie 's-Hertogenbosch, getoetst om vast te stellen dat Stichting Mentorschap Limburg aan alle vereiste voorwaarden en criteria voldoet die het besluit kwaliteitseisen CBM noemt. Ruim van te voren wordt door het LKB aangegeven op welke datum alle benodigde documenten moeten zijn ingediend bij het LKB. De tendens is dat de voorwaarden en eisen stringenter worden.

Als eerste komt een auditor bij de stichting langs om een aantal zaken te controleren, zoals werkprocessen, verzekeringen, financiële en administratieve organisatie en dossiervorming. Dit is één van de redenen dat we aan de mentor vragen om regelmatig, minimaal één keer per maand, de notities in het E-dossier te zetten en de werkzaamheden te rapporteren. De auditor doet een steekproef en controleert of de mentor het e-dossier van de cliënt goed bijhoudt en de uitgevoerde werkzaamheden rapporteert in de vorm van notities en de zorgplanbespreking. De notities in het E-dossier zijn essentieel om de zorg en welzijn van de cliënt te monitoren en te volgen, denk daarbij aan verhuizing naar een andere instelling, zorgplanbespreking, medische behandeling, aanstellen van bewindvoerder, contacten met familie, dagbesteding, stimuleren van zelfredzaamheid etc.

Ook wordt getoetst of er geen sprake is van belangenverstrengeling op bestuurlijk niveau. Dit feitelijk onderzoek wordt afgesloten met een beschrijving van uitgevoerde werkzaamheden en feitelijke bevindingen in een vorm van accountantsverslag.

Vervolgens dienen we dit accountantsverslag tezamen met een reeks andere documenten vóór de vastgestelde datum naar het LKB te sturen ten behoeve van het handhavingsverzoek dat door het LKB wordt uitgevoerd.

De in te dienen documenten zijn:

- Accountantsverslag dat is opgesteld door de auditor;
- Eigen verklaring mentor;
- Jaarrekening en een door een accountant opgestelde en ondertekende controle- of samenstellingsverklaring (één keer in de twee jaar, tenzij anders door het LKB vereist);
- Waarneming;
- Actueel uittreksel van Kamer van Koophandel;
- Actueel overzicht van medewerkers / bestuurders / vertegenwoordigers die dossierinhoudelijke werkzaamheden uitvoeren;

⁴ De bijdrage van empowerment in de zorgverlening, *Eigen kracht, een gezamenlijk proces*, Jeanny Engels & Jolanda van der Lelie, Tijdschrift voor Verpleegkundigen 2.

Zonder empowerment geen participatiesamenleving, P. Rensen, Movisie, 19 mei 2016.

⁵ *Al een gehoord van Welzijn Nieuwe Stijl*, Factsheet nr. 1 augustus 2013.

⁶ Welzijn Nieuwe Stijl, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, januari 2010.

- Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) van alle vrijwillige mentoren en van alle medewerkers / bestuurders / vertegenwoordigers die dossierinhoudelijke werkzaamheden uitvoeren, indien van toepassing;
- Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) van de rechtspersoon;
- Beschrijving van de bijscholings- of trainingsactiviteit(en) van alle medewerkers, vrijwillige mentoren en van bestuurders die dossierinhoudelijke werkzaamheden uitvoeren, indien van toepassing;
- Zijn er medewerkers / bestuurders / vertegenwoordigers na de laatste handhavingscontrole in dienst getreden en zijn deze personen nog niet gemeld bij het LKB? Voor hen die dossierinhoudelijke werkzaamheden uitvoeren moet in dat geval een passend diploma met vakkenpakket plus bewijs van relevante werkervaring worden ingediend;
- Verklaring inzake het voorkomen van belangenverstrengeling volgens art. 9 Besluit Kwaliteitseisen CBM;
- Checklist.

Ook stelt de wet eisen aan de mentor die de mentortaken uitvoert. Sinds 2018 geldt voor de nieuwe vrijwillige mentoren dat de mentor beschikt over tenminste een MBO-4 diploma van een passende beroepsopleiding volgens de Wet educatie en beroepsonderwijs (artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen d en e). De rechtspraak heeft een lijst met toegelaten opleidingen opgesteld voor mentoren, zie het onderstaande overzicht van de lijst toegelaten opleidingen. Als de vrijwilliger deze opleiding niet heeft gevolgd of diploma niet heeft behaald dan dient de stichting aan het LKB te rapporteren wie deze mentor begeleidt en ondersteunt. In de meeste gevallen is dat de regio-ondersteuner of coördinator die de betreffende mentor begeleidt. Er is een maximum aan het aantal dat door één medewerker mag worden begeleid: een fulltime medewerker mag maximaal 30 mentoren begeleiden. De betreffende mentoren mogen ieder maximaal 4 cliënten hebben. Op de website van de rechtspraak staan opleidingseisen van mentor, bewindvoerder en curator.

Het LKB toetst vervolgens op basis van voorgaande documenten en het accountantsverslag of de stichting voldoet aan de voorwaarden en criteria die gesteld worden. Het handhavingsverzoek kan enkele maanden in beslag nemen; regelmatig vraagt het LKB aanvullende informatie op.

Het handhavingsverzoek ten aanzien van de kwaliteitseisen en verplichtingen van het Besluit kwaliteitseisen voor het jaar 2024 werd door het Landelijke Kwaliteitsbureau getoetst en voorsnog van een positief besluit voorzien.

Het portaal waar het LKB sinds 2023 mee werkt om handhavingsverzoeken en de toelating van nieuwe vrijwilligers als mentor aan te vragen werkt adequaat.

Naast het Besluit kwaliteitseisen CBM voldoet SML aan de (verdergaande) kwaliteitseisen en verplichtingen zoals met MN is overeengekomen in het toetsingskader “Goed Mentorschap”.

Gezien de hoge eisen en kwaliteitseisen vanuit de rechtspraak is het belangrijk om onze mentoren continu bij te scholen, trainingen en intervisie te organiseren om de deskundigheid op peil te houden en te bevorderen. Steeds veranderende wet- en regelgeving blijven dit noodzakelijk maken.

1.6. Projecten in het kader van de Sociale Agenda van de provincie Limburg

Samenwerking met Maatschappelijke Organisaties en Diversiteit

De vruchtbare samenwerking met diverse maatschappelijke organisaties zoals KBO, SharePower, Buddyzorg Limburg, stichting Tijdig en Impuls zette in 2024 door. Verschillende doelgroepen zijn geïnformeerd over het mentorschap en SML benaderde weer een bredere en diverse doelgroep van cliënten en mentoren. Ook de contacten met verschillende maatschappelijke organisaties op de domeinen van uitvoering van de intentieovereenkomsten op het gebied van informatie-uitwisseling, deskundigheidsbevordering en doorverwijzing, zoals Mee Zuid-Limburg en Kennisplein Informele

Zorg en Maatschappelijk Werk werden gecontinueerd. Samenwerking binnen het netwerk van de Maatschappelijke Organisaties maakt het voor SML mogelijk meer organisaties te verbinden met het mentorschap en ook de naamsbekendheid te vergroten, opdat meer mensen die het nodig hebben gebruik kunnen maken van mentorschap. In dat kader vond er ook een studiedag plaats met de Vrijwilligers Academie Limburg en 7 andere organisaties. Voor 2025 werken we aan een verdere verfijning van het proces om nieuwe mentoren aan te kunnen trekken.

Verknoping Cliëntondersteuning Wmo en WLZ.

Mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben kunnen uit hoofde van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet Langdurige Zorg aanspraak maken op Onafhankelijke Cliëntondersteuning (OCO). De Zorgkantoren (WLZ) en de gemeenten (Wmo) zijn verantwoordelijk voor de inkoop en beschikbaarheid van OCO. Aanbieders van OCO zijn met name de MEE-organisaties, Burgerkracht Limburg, de Limburgse welzijnsondernemingen, maar ook organisaties in de informele zorg (bijvoorbeeld KBO Limburg met haar Ouderenadviseurs). OCO stelt zich dienstbaar op voor mensen die behoefte aan een mentor zouden kunnen hebben of krijgen. De bovengenoemde organisaties zijn en blijven voor SML van groot belang.

SML onderhoudt contact met de Limburgse gemeenten om bekendheid van het mentorschap verder te vergroten. Er wordt aan de gemeenten regelmatig een nieuwsbrief gestuurd over de ontwikkelingen op het gebied van het mentorschap. In het verlengde daarvan heeft Parkstad zich ontwikkeld tot pilotregio waar we op verschillende niveaus met lokale belangengroepering blijven samenwerken en informatie uitwisselen, zoals schuldhulpmaatjes Parkstad en Meedenkers Kerkrade, om het mentorschap verder bekendheid te geven. Vanuit deze regio komen er vaker ondersteuningsvragen van de gemeenten en wordt er samengewerkt op casusniveau. Tevens wordt de samenwerking en informatievoorziening verder geconcretiseerd door middel van het geven van presentaties en deelname aan lokale samenwerkingsverbanden op het gebied van welzijn, zorg en welbevinden. Hierbij zijn vaak ook zorgkantoren en onafhankelijke cliëntondersteuners betrokken, zoals Burgerkracht, Mee Zuid-Limburg of Zorgbelang.

SML heeft contact onderhouden met de verschillende koplopergemeenten op het gebied van onafhankelijke cliëntondersteuning. Daarnaast participeert SML in verschillende gemeentelijke netwerken, zoals Koploperproject Onafhankelijke Cliëntondersteuning en Informele Steun Heerlen. In het kader van verdere concretisering van de intentieovereenkomsten en belangenbehartiging van cliënten werkt SML samen met Mee Zuid-Limburg in specifieke casuïstiek ter behartiging van de zorgbelangen van de cliënten. Verder blijft SML samenwerken met de WMO afdelingen in Maastricht, Sittard-Geleen en participeren in de verkenning wijkgerichte aanpak via WMO en buurtteams in Heerlen en vooral Kerkrade, gezien de (toenemende) complexe problematiek in deze stad. In Kerkrade participeert SML (regio Parkstad) meer en meer actief in een netwerk op wijkniveau, van een 10-tal organisaties, waaronder bv. Mee, Stichting Impuls, Steunpunt Mantelzorg, de Senioren- en Cliëntenraad ten behoeve van kwetsbare burgers die zorg behoeven. Deze samenwerking zal in 2025 vastgelegd gaan worden in een gezamenlijke Intentieverklaring waarbij SML een actieve rol speelt. Deze ontwikkeling (pilot) dient als voorbeeld en inspiratiebron voor de ander regio's binnen SML om op kleinschalig niveau essentiële verbindingen in het belang van de doelgroep van SML aan te gaan. Tenslotte heeft SML goede contacten met diverse welzijnsinstellingen.

Samenwerking SMOL

SML werkt samen met SMOL in het kader van voorlichting aan verschillende doelgroepen.

Stichting Mentorschap Limburg heeft presentaties gegeven over mentorschap voor Senioren Verenigingen, ZijActief en specifieke doelgroepen zoals ouders waarvan de kinderen 18 jaar worden, zorg behoeven en waar SML vanaf hun 18e levensjaar een stabiliserende rol kan vervullen. Met verschillende bestuurders in gesprek geweest over de wettelijke beschermingsmaatregelen. Middels deze contacten werd het duidelijk dat bestuurders onze werkzaamheden niet (goed) kennen. Er blijft dus aanleiding om vaker informatie-activiteiten voor deze doelgroep te organiseren, zodat meer

bekend wordt wat maatschappelijke organisaties doen en bijdragen in de begeleiding en ondersteuning aan kwetsbare burgers. SMOL geeft dit samen met de samenwerkende maatschappelijke organisaties vorm. Voor SML geldt dat we in 2024 door ziekte tamelijk beperkt zijn in de personele capaciteit.

Ook werkt SML mee aan de vrijwilligersacademie in de voorbereiding en uitvoering van bijeenkomsten. Er wordt ook nauw samengewerkt met Spil in de Wijk. SML heeft regelmatig contact, overleg en inhoudelijke afstemming met SMOL.

Verder ondersteunt en faciliteert SMOL bij het vergroten van naamsbekendheid middels nieuwsbrieven, en het plaatsen van advertenties op de website van Kiek Limburg, www.mn-li.nl en www.smol.nl.

Samenwerking Mentorschap Nederland (MNL) en Mentorschap Overijssel-Gelderland

Vanzelfsprekend werkt SML intensief samen met MNL en zusterstichtingen. In 2024 hebben SML en Mentorschap Overijssel-Gelderland Zich opgeworpen om het pilottraject inzake een nieuw registratie- en administratiesysteem (genaamd Myneva) op zich te nemen.

In een relatief korte periode werden heldere uitgangspunten en -criteria geformuleerd, die leidden tot de basisarchitectuur van het nieuwe pakket. Tot september heeft SML dit pakket uitgebreid getest en op basis daarvan adviezen verstrekt die de oplevering van versie 1 als resultaat had. Aansluitend werd het pakket geoperationaliseerd, met SML in een prominente rol. In het verlengde daarvan nam SML de rol op zich van vraagbaak voor alle andere stichtingen. Er was veel waardering voor dit initiatief, dat ervoor zorgt dat de beschikbare data in welke configuratie dan ook beschikbaar komen en daarmee een betere basis voor beleid vormen.

Project Gezien worden en erbij horen 2.0

Het doel van het project is weer te groeien in het aantal mentorschappen. Een groter cliëntenbestand leidt tot een stabiele organisatie en minder afhankelijkheid van subsidies en fondsen. Om deze reden wil SML groeien door het werven van cliënten en mentoren. Public relations is daarin een belangrijk onderdeel dat vorm krijgt door het plaatsen van advertenties, het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten, inzetten van sociale media, flyer en netwerken met organisaties. Naast de werving van mentoren (plus) is het belangrijk dat mentoren beter geëquipeerd zijn om met complexere vraagstukken om te gaan en cliënten met meervoudige problematiek kunnen ondersteunen en begeleiden als mentor. Er is namelijk een toename te bespeuren van jonge mensen (18 – 25 Jaar) met ernstige psychische problematiek en ook thuiswonende burgers met meervoudige problematiek met in de meeste gevallen ambulante begeleiding waar SML een waardevolle rol kan vervullen. De mentoren die in deze casuïstiek optreden worden daartoe extra getraind en gecoacht. Er worden trainingen georganiseerd en intervisiebijeenkomsten gehouden. Voor de mentoren wordt ook een kennisbank opgezet en documentatie over verschillende vraagstukken ontwikkeld en verzameld. Op deze wijze hebben mentoren toegang tot diverse thema's en materialen ten dienste van de uitvoering van het mentorschap.

2. DE ORGANISATIE

2.1. PRIMAIR PROCES

Het primair proces binnen de stichting kent twee richtingen:

Cliënten: *de intake*, het aannemen van verzoeken om mentorschap, *het koppelen* van een geschikte kandidaat-mentor aan de cliënt en *de coördinatie van de aanvraag* voor het mentorschap bij de rechtbank waarna al dan niet een *benoeming* door de rechter volgt.

Mentoren: *het werven*, selecteren, opleiden van kandidaat-mentoren en introduceren van de mentoren bij de cliënten, en vervolgens nascholen en ondersteunen.

Het primair proces van de stichting wordt uitgevoerd door twee coördinatoren en de manager, ondersteund door twee parttime secretariële krachten.

2.2. CLIËNTEN

Aanmelding cliënten

In de verslagperiode zijn 24 cliënten aangemeld, bij vrijwel alle cliënten heeft een intakegesprek plaatsgevonden. Bij 21 cliënten heeft de bemiddeling geleid tot benoeming en koppeling met een mentor.

Benoemingen

Bij de aanvang van het verslagjaar had de stichting 166 cliënten, waarvan 162 cliënten zijn benoemd. Aan het eind van het verslagjaar waren er 151 cliënten bekend bij de stichting, waarvan 144 met een benoeming. Het jaar 2024 kende aanvankelijk een lichte teruggang van het aantal cliënten, maar deze trend leek in de laatste twee maanden van 2024 gekeerd te worden, met een lichte stijging. Net zoals in 2023 blijkt de oorzaak met name een hoog sterftecijfer onder de cliënten; ook heeft SML een aantal cliënten niet in procedure kunnen nemen in verband met de complexiteit van de persoonlijke situatie.

Het achterblijven van de groei van het aantal cliënten blijft een structurele uitdaging voor SML, met financiële gevolgen en in het verlengde daarvan de handhaving van de beoogde dienstverlening. Hoewel 2024 een nipt positief financieel resultaat liet zien, sluit SML eventuele bezuinigingen niet uit.

In- en uitstroom cliënten

Tot en met 2024 zijn in totaal 422 cliënten aangemeld voor Mentorschap. Daarvan zijn 271 contacten beëindigd. Redenen voor beëindiging zijn:

- Overleden: 155 cliënten
- Verhuisd: 7 cliënten
- Andere mentor gekozen: 45 cliënten
- Ongeschikt voor mentorschap: 22 cliënten
- Op eigen verzoek: 21 cliënten
- Overig: 21 cliënten.

2.3 MENTOREN

Aanmelding mentoren

In 2024 hebben zich 20 mentoren aangemeld waarvan 13 kandidaat-mentoren de scholing hebben gevolgd en zijn gestart als mentoren. In 2024 hebben zich 0 familiementoren aangemeld.

2.4. SCHOLING

Scholing kandidaat-mentoren

De cursus wordt gegeven in Sittard en bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Kennismaking en introductie met film en bespreken gedragscode, privacy beleid (AVG) en document Goed Mentorschap.
2. Juridische aspecten, onder meer de Wet Curatele, Bewind en Mentorschap.
3. Wet- en regelgeving in de zorg. Signaleren van mogelijk misbruik.
4. Vijf doelgroepen en hun kenmerkend gedrag.
5. Ethiek en communicatie in de zorg.
6. Registreren in de praktijk, evaluatie, certificering en tekenen vrijwilligerscontract.

De scholing kent een vorm van blended learning, bestaande uit bijeenkomsten, E-learning en een reader.

Nascholingsbijeenkomsten

In 2024 hebben regio-overleggen plaatsgevonden in de 8 regio's ten behoeve van informatie-uitwisseling, intervisie en casuïstiek-bespreking. Daarnaast zijn twee themabijeenkomsten georganiseerd met als thema's: De zoektocht naar een passende zorgsetting en Wils(on)bekwaamheid.

2.5. BEËINDIGING MENTORSCHAP

Tot en met 2024 zijn in totaal 198 vrijwilligers met het mentorschap gestopt om de volgende reden:

persoonlijke of gezinsomstandigheden	62
ander vrijwilligerswerk	18
werk/opleiding	32
slecht functioneren / ongeschikt	8
verhuisd	4
Niet langer bereid	61
Geen toestemming uitkeringsinstantie	2
Onbekend	10
Overlijden	1

2.6. INFORMATIE EN ADVIES

Naast dit alles functioneert Stichting Mentorschap Limburg als kenniscentrum rond mentorschap. Regelmatig wordt de Stichting, meestal telefonisch, benaderd met vragen met betrekking tot het mentorschap. De vragen komen uit verschillende geledingen. Zo worden we benaderd door familieleden en -mentoren, zorgaanbieders, andere hulpverleners, bewindvoerders en de rechtbank.

PUBLIC RELATIONS

3.1. VOORLICHTING EN PROMOTIE

SML werkt continu aan voorlichting en promotie van het mentorschap. Dit komt tot uiting in advertenties op de website en vacaturebanken voor vrijwilligers, in de VIA Limburg en voorlichtings- en presentatiebijeenkomsten voor verschillende doelgroepen, zoals gemeenten, zorginstellingen, vrijwilligersorganisaties, informele netwerken en welzijnsorganisaties. Elk jaar wordt in samenwerking met Mentorschap Nederland een landelijke radiocampagne gehouden en persberichten geplaatst.

Door de samenwerking met tal van maatschappelijke organisaties, gemeentelijke netwerken en zorginstellingen kan gerichte voorlichting worden gegeven aan specifieke doelgroepen.

Daarnaast geeft SML op individueel niveau advies en informatie aan bijvoorbeeld familieleden, bewindvoerders, maatschappelijk werkers, en gespecialiseerde thuiszorg medewerkers. Waar mogelijk maken we gebruik van 'free publicity'.